

### متن پرسش

سلام استاد عزیزم: از دل‌تنگی سرشارم و مشتاق دیدار شما. ای کاش این محدودیت‌های دنیا نبود و هر روز به دیدارتان جانم تازه می‌شد همانگونه که انس با آثارتان حیات بخش جان بی‌رمق من است در عمق سیاهی‌ها و خستگی‌های دوران، به خصوص در این شهر پر تلاطم (تهران) استاد عزیزم به لطف پروردگار به جایی رسیده‌ام که جانم سراپا تشنه یافتن نسبت خود با عالم است. سابقا نسبت میان خود و مبدا و معاد و امام را به لطف خدا و از طریق هدایت‌های شما یافته‌ام به رحمت الهی و ائمه (ع) علاوه بر مسیر حیات فردی و خانوادگی، مسیر حیات اجتماعی خود را با نگاه به عالم انقلاب اسلامی یافته‌ام و سعی کرده‌ام زیستنم تا حد امکان سراسر پرداختن به جامعه‌سازی و جامعه‌پردازی برای نیل به جامعه مطلوب باشد و در ساختارهای دیوانی و تنگ‌مدرن محبوس نشوم. استاد عزیزم الان در مرحله‌ای هستم که به وضوح می‌بینم ما نمی‌توانیم با دستگاه ادراکی مدرن نیازهای خود را در تعامل با عالم به درستی برآورده کنیم و بالتبع یا باید در آن دستگاه هضم شویم یا نسخه مناسب خود را بیابیم لازمه این امر آن است که درست عالم را بشناسیم. از عوالم مختلف گرفته تا مراتب مختلف وجود (موجودات مختلف) تا در تعامل و انس با آنها و از مسیر رفع نیازها به سلوک فردی و اجتماعی خود ادامه دهیم مادامی که این شناخت محقق نشود ما در حیرت و سرگردانی خود گرفتاریم و نمی‌توانیم نیازها را تامین کنیم، جبرا دستمان مقابل عالم مدرن دراز می‌شود و این چقدر برایم تلخ است! بنده به توفیق الهی بسیار تلاش کردم و خدا هم عنایت فرموده و این مسیر را تا حدی پیش رفته‌ام اما کافی نیست. به محتوای بزرگان هم نیاز دارم تا در این مسیر یاریم دهد لکن محتوا در این زمینه بسیار محدود و حداقلی است. به نظر می‌رسد چون ما برای اولین بار در این موضع تاریخی قرار گرفته‌ایم بالتبع اولین افرادی هستیم که با این مسائل مواجه می‌شوند من با بند بند وجودم درک می‌کنم که عالم جلوه درون من است. عوالم مختلف را در درون خودم درک می‌کنم. از عالم ماده تا عالم صور تا عالمی که فقط معانی است و تا عالمی که فقط بودن است می‌بینم که موجودات هر یک متناظر بخشی از وجود من اند و نیاز همان بخش را تامین می‌کنند می‌بینم که با عالم باید بر مبنای تعالی انس بگیرم تا هم خودم و هم عالم متعالی شود. اسمش را هم گذاشته‌ام تعامل بر مبنای تعالی می‌بینم که نسبت بین موجودات مختلف نسبت بین همان نیازها و بخش‌های مختلف وجود من است و در نهایت می‌بینم تا زمانی که انسان سامان نیابد بقیه موجودات هم سر و سامان نخواهند یافت لکن هنوز نمی‌توانم این روابط را دقیق‌تر کنم تا بر اساس آن، هندسه و الگوی دقیق روابط بین انسانها و عالم را کشف کنم و در جامعه‌پردازی عملی و رفع نیازها از آنها بهره‌گیرم جبرا وقتی نتوانم به

قدر کافی دقیق کنم، جای خالی را راهکارهای مدرن پر خواهند کرد. استاد عزیزم می‌خواستم اگر برای شما مقدور است همچون همیشه این کمترین فرزند خود را هدایت کنید. برای دیدارتان بسیار مشتاقم و لحظه شمار. از دور با تمام قلبم بر دستان پر مهرتان بوسه می‌زنم. ارادت مند شما براتی

#### متن پاسخ

باسمه تعالی: سلام علیکم: آری! حقیقتاً همان‌طور که یافته‌اید، راهی در پیش است و باید به این جمله حضرت امام خمینی «رضوان‌الله‌تعالی‌علیه» در جواب سؤال آقای «حسنین هیکل» که از ایشان می‌پرسد چه اندیشه‌ها و اندیشمندانی بر شما تأثیرگذار بوده‌اند؟ می‌فرمایند: «... در فلسفه: ملا صدرا، از کتب اخبار: کافی، از فقه: جواهر.» و این یعنی از طریق امام، تاریخی آغاز شده است که روایت‌هایی مانند آنچه در «کافی» هست از یک طرف و تفقه در متون دینی که همان فقه جواهری است، از طرف دیگر در کنار «حکمت صدرایی» قرار گرفته تا بشر امروز و فردای این تاریخ بتواند در نسبت خود به عالی‌ترین شکل حاضر شود. و این‌جا است که می‌توانیم به آینده‌ای بیندیشیم که امثال جنابعالی خود را در نسبت با آن یافته‌اید؛ آینده‌ای که جوابگوی حیات گرمی خواهد بود که سخت همگان به دنبال آن هستند اگر به همان سه‌گانه‌ای که حضرت امام مدّ نظر دارند توجه نمایند. بر عکس آن‌هایی که در یکی از این سه‌گانه‌ها متوقف می‌شوند و عملاً مانند انسان مدرن، گرفتار نوعی تک‌ساحتی خواهند شد. موفق باشید